

Provincial Gazette Extraordinary

5883

5883

5883

Wednesday, 5 June 2002

Woensdag, 5 Junie 2002

Lwesithathu, 5 Juni 2002

Registered at the Post Office as a Newspaper

CONTENTS

PROVINCIAL NOTICE

The following Bill is hereby published for general information:—

Western Cape Determination of Types of Municipalities Amendment Bill [B7—2002]

P.N. 145/2002

5 June 2002

In accordance with Rule 147 of the Standing Rules of the Provincial Parliament the above-mentioned Bill has been declared an urgent measure by the Acting Premier.

P. J. C. Pretorius
Secretary to Parliament

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

INHOUD

PROVINSIALE KENNISGEWING

Die volgende Wetsontwerp word hierby vir algemene inligting gepubliseer:—

Wes-Kaapse Wysigingswetsontwerp op Bepaling van Soorte Munisipaliteite [W7—2002]

P.K. 145/2002

5 Junie 2002

Ingevolge Reël 147 van die Reglement van die Provinsiale Parlement het die Waarnemende Premier die bogenoemde Wetsontwerp as 'n dringende maatregel verklaar.

P. J. C. Pretorius
Sekretaris van die Parlement

Ibhaliswe eposini njengephephandaba

ISALATHISO

ISAZISO SEPHONDO

Lo Mthetho uSayilwayo ulandelayo uyapapashwa apha ukulungiselela ulwazi gabalala:—

UMthetho oSayilwayo woLungiso
wokuMiselwa kweeNtlobo zoMasipala
beNtshona Koloni [B7—2002]

P.N. 145/2002

5 Juni 2002

Lo Mthetho uSayilwayo waziswe njengeniyathelo elikhawuzileyo yiNkulumbuso ebaMbeleyo, ngokoMthetho 147 weMithetho esisiGxina yePalamente yePhondo.

P. J. C. Pretorius
UNobhala wePalamente

JOHANNESBURG LIBRARY
SOCIETY OF...
Johannesburg 2001

GENERAL EXPLANATORY NOTE:

- [] Words in bold type in square brackets indicate omissions from existing enactments.
- _____ Words underlined with a solid line indicate insertions in existing enactments.
-
-

AMENDMENT BILL

To amend the Western Cape Determination of Types of Municipalities Act, 2000 (Act 9 of 2000) to provide for a mayoral executive system; and to provide for matters incidental thereto.

BE IT ENACTED by the Provincial Parliament of the Province of the Western Cape, as follows:—

Amendment to section 1 of Act 9 of 2000

1. Section 1 of the principal Act is hereby amended by the insertion after the definition of "Constitution" of the following definition:

“ ‘**mayoral executive system**’ means a system of local government, which allows for the exercise of executive authority through an executive mayor in whom the executive leadership of the municipality is vested and who is assisted by a mayoral committee;”

Amendment of Schedule to Act 9 of 2000

2. The Schedule to the principal Act is hereby amended by—

(a) the substitution for item 1 of the following item —

“1. Category A municipalities

The following types of category A municipalities may be established in the Province:

- (a) a municipality with a collective executive system;
- (b) a municipality with a collective executive system combined with a subcouncil participatory system;
- (c) a municipality with a collective executive system combined with a ward participatory system [, and];
- (d) a municipality with a collective executive system combined with both a subcouncil and a ward participatory system[.];
- (e) a municipality with a mayoral executive system;
- (f) a municipality with a mayoral executive system combined with a subcouncil participatory system;
- (g) a municipality with a mayoral executive system combined with a ward participatory system, and
- (h) a municipality with a mayoral executive system combined with both a subcouncil and a ward participatory system.”;

GENERAL EXPLANATORY NOTE:

- [] Words in bold type in square brackets indicate omissions from existing enactments.
- _____ Words underlined with a solid line indicate insertions in existing enactments.

AMENDMENT BILL

To amend the Western Cape Determination of Types of Municipalities Act, 2000 (Act 9 of 2000) to provide for a mayoral executive system; and to provide for matters incidental thereto.

BE IT ENACTED by the Provincial Parliament of the Province of the Western Cape, as follows:—

Amendment to section 1 of Act 9 of 2000

1. Section 1 of the principal Act is hereby amended by the insertion after the definition of "Constitution" of the following definition:

“ ‘**mayoral executive system**’ means a system of local government, which allows for the exercise of executive authority through an executive mayor in whom the executive leadership of the municipality is vested and who is assisted by a mayoral committee;”

Amendment of Schedule to Act 9 of 2000

2. The Schedule to the principal Act is hereby amended by—

(a) the substitution for item 1 of the following item —

“1. Category A municipalities

The following types of category A municipalities may be established in the Province:

- (a) a municipality with a collective executive system;
- (b) a municipality with a collective executive system combined with a subcouncil participatory system;
- (c) a municipality with a collective executive system combined with a ward participatory system [, and];
- (d) a municipality with a collective executive system combined with both a subcouncil and a ward participatory system[.];
- (e) a municipality with a mayoral executive system;
- (f) a municipality with a mayoral executive system combined with a subcouncil participatory system;
- (g) a municipality with a mayoral executive system combined with a ward participatory system, and
- (h) a municipality with a mayoral executive system combined with both a subcouncil and a ward participatory system.”;

(b) the substitution for item 2 of the following item—

“2. Category B municipalities

The following types of category B municipalities may be established in the Province:

- (a) a municipality with a collective executive system;
- (b) a municipality with a collective executive system combined with a ward participatory system;
- (c) a municipality with a plenary executive system[, and];
- (d) a municipality with a plenary executive system combined with a ward participatory system[.];
- (e) a municipality with a mayoral executive system, and
- (f) a municipality with a mayoral executive system combined with a ward participatory system.”;

(c) the substitution for item 3 of the following item —

“3. Category C municipalities

The following types of category C municipalities may be established in the Province—

- (a) a municipality with a collective executive system[, and];
- (b) a municipality with a plenary executive system[.], and
- (c) a municipality with a mayoral executive system.”.

Short title and commencement

3. This Act is called the Western Cape Determination of Types of Municipalities Amendment Act, 2002, and shall come into operation on a date determined by the Premier by proclamation in the *Provincial Gazette*.

(b) the substitution for item 2 of the following item—

“2. Category B municipalities

The following types of category B municipalities may be established in the Province:

- (a) a municipality with a collective executive system;
- (b) a municipality with a collective executive system combined with a ward participatory system;
- (c) a municipality with a plenary executive system[, and];
- (d) a municipality with a plenary executive system combined with a ward participatory system[.];
- (e) a municipality with a mayoral executive system, and
- (f) a municipality with a mayoral executive system combined with a ward participatory system.”;

(c) the substitution for item 3 of the following item —

“3. Category C municipalities

The following types of category C municipalities may be established in the Province—

- (a) a municipality with a collective executive system[, and];
- (b) a municipality with a plenary executive system[.], and
- (c) a municipality with a mayoral executive system.”.

Short title and commencement

3. This Act is called the Western Cape Determination of Types of Municipalities Amendment Act, 2002, and shall come into operation on a date determined by the Premier by proclamation in the *Provincial Gazette*.

EXPLANATORY MEMORANDUM

The Constitution of the Republic of South Africa 1996 (Act 108 of 1996) defines the different categories of municipalities ie. category A, B and C.

In compliance with the Constitution, the Local Government : Municipal Structures Act, 1998 (Act 117 of 1998) (hereinafter referred to as the Structures Act) defines the different types of municipality that may be established.

The national Constitution, the provincial Constitution and the Structures Act further determine that the Province must legislate on the different types of municipalities that may be established within the categories in the Province.

The existing legislation i.e the Western Cape Determination of Types of Municipalities Act 2000, (Act 9 of 2000) currently provides for all the types, excluding the mayoral executive system.

This Bill now extends the types of municipalities that may be established within the various categories, so as to provide for the mayoral executive system. All the options contained in the Structures Act will now be provided for.

To comply with the requirements of section 52(4) of the Constitution of the Western Cape, the proposed amendments were advertised in Provincial Notice 121 of 13 May 2002 of Provincial Gazette Extraordinary 5869. Comments were invited and the closing date for comments was 3 June 2002.

The proposed amendments were also brought to the attention of the Western Cape Local Government Organisation as well as mayors and municipal managers of municipalities, who were all invited to comment by 3 June 2002. All the comments so received have been considered prior to certification.

EXPLANATORY MEMORANDUM

The Constitution of the Republic of South Africa 1996 (Act 108 of 1996) defines the different categories of municipalities ie. category A, B and C.

In compliance with the Constitution, the Local Government : Municipal Structures Act, 1998 (Act 117 of 1998) (hereinafter referred to as the Structures Act) defines the different types of municipality that may be established.

The national Constitution, the provincial Constitution and the Structures Act further determine that the Province must legislate on the different types of municipalities that may be established within the categories in the Province.

The existing legislation i.e the Western Cape Determination of Types of Municipalities Act 2000, (Act 9 of 2000) currently provides for all the types, excluding the mayoral executive system.

This Bill now extends the types of municipalities that may be established within the various categories, so as to provide for the mayoral executive system. All the options contained in the Structures Act will now be provided for.

To comply with the requirements of section 52(4) of the Constitution of the Western Cape, the proposed amendments were advertised in Provincial Notice 121 of 13 May 2002 of Provincial Gazette Extraordinary 5869. Comments were invited and the closing date for comments was 3 June 2002.

The proposed amendments were also brought to the attention of the Western Cape Local Government Organisation as well as mayors and municipal managers of municipalities, who were all invited to comment by 3 June 2002. All the comments so received have been considered prior to certification.

ALGEMENE VERDUIDELIKENDE NOTA:

- [] Woorde in vet druk tussen vierkantige hake dui skrappings uit bestaande verordenings aan.
- _____ Woorde met 'n volstreep daaronder, dui invoegings in bestaande verordenings aan.
-
-

WYSIGINGSWETSONTWERP

Om die Wes-Kaapse Wet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2000 (Wet 9 van 2000) te wysig deur voorsiening te maak vir 'n burgermeesters- uitvoerende stelsel; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

DAAR WORD BEPAAL deur die Provinsiale Parlement van die Provinsie Wes-Kaap soos volg:—

Wysiging van artikel 1 van Wet 9 van 2000

1. Artikel 1 van die Hoofwet word hierby gewysig deur die invoeging voor die definisie van “gesamentlike uitvoerende stelsel” van die volgende definisie:

“ ‘**burgermeesters-uitvoerende stelsel**’ ’n stelsel van plaaslike regering wat die uitoefening van uitvoerende gesag deur ’n uitvoerende burgermeester in wie die uitvoerende leierskap van die munisipaliteit berus en wie deur ’n burgermeesterskomitee bygestaan word, toelaat;”

Wysiging van Bylae tot Wet 9 van 2000

2. Die Bylae tot die Hoofwet word hierby gewysig deur—
(a) die vervanging van item 1 met die volgende item—

“1. Kategorie A munisipaliteite

Die volgende soorte kategorie A munisipaliteite kan in die Provinsie ingestel word:

- (a) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel;
- (b) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met ’n subraad deelnemende stelsel gekombineer is;
- (c) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is [, en];
- (d) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met beide ’n subraad en ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is[.];
- (e) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel;
- (f) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel wat met ’n subraad deelnemende stelsel gekombineer is;
- (g) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel wat met ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is, en
- (h) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel wat met beide ’n subraad en ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is.”;

ALGEMENE VERDUIDELIKENDE NOTA:

- [] Woorde in vet druk tussen vierkantige hake dui skrappings uit
bestaande verordenings aan.
- _____ Woorde met 'n volstreep daaronder, dui invoegings in
bestaande verordenings aan.
-
-

WYSIGINGSWETSONTWERP

Om die Wes-Kaapse Wet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2000 (Wet 9 van 2000) te wysig deur voorsiening te maak vir 'n burgermeesters- uitvoerende stelsel; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

DAAR WORD BEPAAL deur die Provinsiale Parlement van die Provinsie Wes-Kaap soos volg:—

Wysiging van artikel 1 van Wet 9 van 2000

1. Artikel 1 van die Hoofwet word hierby gewysig deur die invoeging voor die definisie van “gesamentlike uitvoerende stelsel” van die volgende definisie:

“ ‘**burgermeesters-uitvoerende stelsel**’ ’n stelsel van plaaslike regering wat die uitoefening van uitvoerende gesag deur ’n uitvoerende burgermeester in wie die uitvoerende leierskap van die munisipaliteit berus en wie deur ’n burgermeesterskomitee bygestaan word, toelaat;”

Wysiging van Bylae tot Wet 9 van 2000

2. Die Bylae tot die Hoofwet word hierby gewysig deur—
(a) die vervanging van item 1 met die volgende item—

“1. Kategorie A munisipaliteite

Die volgende soorte kategorie A munisipaliteite kan in die Provinsie ingestel word:

- (a) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel;
- (b) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met ’n subraad deelnemende stelsel gekombineer is;
- (c) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is [, en];
- (d) ’n munisipaliteit met ’n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met beide ’n subraad en ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is[.];
- (e) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel;
- (f) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel wat met ’n subraad deelnemende stelsel gekombineer is;
- (g) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel wat met ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is, en
- (h) ’n munisipaliteit met ’n burgermeesters-uitvoerende stelsel wat met beide ’n subraad en ’n wyk deelnemende stelsel gekombineer is.”;

(b) die vervanging van item 2 met die volgende item—

“2. Kategorie B munisipaliteite

Die volgende soorte kategorie B munisipaliteite kan in die Provinsie ingestel word:

- (a) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel;
- (b) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met 'n wyk deelnemende stelsel gekombineer is;
- (c) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel[, en];
- (d) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel wat met 'n wyk deelnemende stelsel gekombineer is[.];
- (e) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel, en
- (f) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel wat met 'n wyk deelnemende stelsel gekombineer is.”;

(c) die vervanging van item 3 met die volgende item —

“3. Kategorie C munisipaliteite

Die volgende soorte kategorie C munisipaliteite kan in die Provinsie ingestel word—

- (a) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel[, en];
- (b) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel[.], en
- (c) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel.”.

Kort titel inwerkingtreding

3. Hierdie Wet heet die Wes-Kaapse Wysigingswet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2002, en tree in werking op 'n datum wat deur die Premier by proklamasie in die *Provinsiale Koerant* bepaal word.

(b) die vervanging van item 2 met die volgende item—

“2. Kategorie B munisipaliteite

Die volgende soorte kategorie B munisipaliteite kan in die Provinsie ingestel word:

- (a) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel;
- (b) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel wat met 'n wyk deelnemende stelsel gekombineer is;
- (c) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel[, en];
- (d) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel wat met 'n wyk deelnemende stelsel gekombineer is[.];
- (e) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel, en
- (f) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel wat met 'n wyk deelnemende stelsel gekombineer is.”;

(c) die vervanging van item 3 met die volgende item —

“3. Kategorie C munisipaliteite

Die volgende soorte kategorie C munisipaliteite kan in die Provinsie ingestel word—

- (a) 'n munisipaliteit met 'n gesamentlike uitvoerende stelsel[, en];
- (b) 'n munisipaliteit met 'n volle raad uitvoerende stelsel[.], en
- (c) 'n munisipaliteit met 'n burgemeesters-uitvoerende stelsel.”.

Kort titel inwerkingtreding

3. Hierdie Wet heet die Wes-Kaapse Wysigingswet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2002, en tree in werking op 'n datum wat deur die Premier by proklamasie in die *Provinsiale Koerant* bepaal word.

VERKLARENDE MEMORANDUM

Die Grondwet in die Republiek van Suid-Afrika 1996, (Wet 108 van 1996) omskryf die verskillende kategorieë van munisipaliteite, nl. kategorie A, B en C.

Ter voldoening aan die Grondwet, bepaal die Wet op Plaaslike Regering : Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998) (hierna die "Strukturewet" genoem) die verskillende soorte munisipaliteite wat ingestel mag word.

Die nasionale Grondwet, die provinsiale Grondwet en die Strukturewet bepaal verder dat die Provinsie wetgewing moet maak oor die verskillende soorte munisipaliteite wat ingestel mag word binne die kategorieë in die Provinsie.

Die bestaande wetgewing, nl. die Wes-Kaapse Wet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2000 (Wet 9 van 2000) maak tans voorsiening vir al die soorte, uitsluitend die burgemeesters-uitvoerende stelsel.

Hierdie Wetsontwerp brei nou die soorte munisipaliteite wat ingestel mag word uit binne die verskillende kategorieë om voorsiening te maak vir die burgemeesters-uitvoerende stelsel. Al die opsies in die Strukturewet vervat sal nou voor voorsien word.

Om te voldoen aan die vereistes van artikel 52(4) van die Grondwet van die Wes-Kaap, is die voorgenome wysigings geadverteer in Provinsiale Kennisgewing 121 van 13 Mei 2002 van Buitengewone Provinsiale Koerant 5869. Kommentaar is aangevra en die sluitingsdatum vir kommentaar was 3 Junie 2002.

Die voorgenome wysigings is ook onder die aandag gebring van die Wes-Kaapse Plaaslike Regeringsorganisasie, asook burgemeesters en munisipale bestuurders van munisipaliteite, wie almal genooi is om kommentaar te lewer teen 3 Junie 2002. Al die kommentaar so ontvang is oorweeg voor sertifisering.

VERKLARENDE MEMORANDUM

Die Grondwet in die Republiek van Suid-Afrika 1996, (Wet 108 van 1996) omskryf die verskillende kategorieë van munisipaliteite, nl. kategorieë A, B en C.

Ter voldoening aan die Grondwet, bepaal die Wet op Plaaslike Regering : Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998) (hierna die "Strukturewet" genoem) die verskillende soorte munisipaliteite wat ingestel mag word.

Die nasionale Grondwet, die provinsiale Grondwet en die Strukturewet bepaal verder dat die Provinsie wetgewing moet maak oor die verskillende soorte munisipaliteite wat ingestel mag word binne die kategorieë in die Provinsie.

Die bestaande wetgewing, nl. die Wes-Kaapse Wet op Bepaling van Soorte Munisipaliteite, 2000 (Wet 9 van 2000) maak tans voorsiening vir al die soorte, uitsluitend die burgemeesters-uitvoerende stelsel.

Hierdie Wetsontwerp brei nou die soorte munisipaliteite wat ingestel mag word uit binne die verskillende kategorieë om voorsiening te maak vir die burgemeesters-uitvoerende stelsel. Al die opsies in die Strukturewet vervat sal nou voor voorsien word.

Om te voldoen aan die vereistes van artikel 52(4) van die Grondwet van die Wes-Kaap, is die voorgenome wysigings geadverteer in Provinsiale Kennisgewing 121 van 13 Mei 2002 van Buitengewone Provinsiale Koerant 5869. Kommentaar is aangevra en die sluitingsdatum vir kommentaar was 3 Junie 2002.

Die voorgenome wysigings is ook onder die aandag gebring van die Wes-Kaapse Plaaslike Regeringsorganisasie, asook burgemeesters en munisipale bestuurders van munisipaliteite, wie almal genooi is om kommentaar te lewer teen 3 Junie 2002. Al die kommentaar so ontvang is oorweeg voor sertifisering.

AMANQAKWANA-GABALALA ACACISAYO:

- [] Amagama abhalwe ngqindilili nakoonobiyela abasikwele achaza amagama ashiyiweyo kumthetho okhoyo.
- _____ Amagama akwelwe umgca ongaqhawukanga ngaphantsi achaza amagama afakelweyo.

UMTHETHO OSAYILWAYO WOLUNGISO

Ukuhlomela uMthetho weNtshona Koloni wokuMiselwa kweNtlobo zooMasipala, uMthetho 9 ka -2000 ukuze kulungiselelwe ukusekwa kwenkqubo yolawulo losodolophu; nokulungiselela imiba ebhekiselele kuloo mcimbi.

KE NGOKO iPalamente yePhondo leNtshona Koloni IWISA lo mthetho ngolu hlobo lulandelayo:

Ukuhlonyelwa kwecandelo 1 loMthetho 9 ka -2000

1. Icandelo 1 lalo Mthetho lihlonyelwa ngokuthi kufakelwe le nkcazo ilandelayo emva kwenkcazo yegama elithi “uMgaqo-sisiseko”:

“iNkqubo yolawulo losodolophu” yinkqubo yaseburhulumenteni beningqi evumela ukuba amagunya olawulo asetyenziswe ngosodolophu olawulayo osingethe umsebenzi wokukhokela umasipala;”

Ukuhlonyelwa kweShedyuli yoMthetho 9 ka -2000

2. IShedyuli ekuMthetho oyintloko ke ngoko ihlonyelwa ngokuthi—

(a) kufakwe eli gatyala lilandelayo endaweni yegatyala 1—

“1. Oomasipala boDidi A

Kweli Phondo kunokusekwa ezi ntlobo zilandelayo zoomasipala boDidi A:

- (a) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo oluhlanganyelweyo;
- (b) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo oluhlanganyelweyo ndawonye nenkqubo evumela ukuthabatha inxaxheba kwamabhunga amancinane;
- (c) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo oluhlanganyelweyo ndawonye nenkqubo evumela ukuthabatha inxaxheba kweewadi [, kunye];
- (d) nomasipala osebenzisa inkqubo yolawulo oluhlanganyelweyo ndawonye nenkqubo evumela ukuthabatha inxaxheba kwamabhunga amancinane neewadi [,];

- (e) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo losodolophu;
- (f) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo losodolophu ndawonye nenkqubo yokuthabatha inxaxheba kwamabhunga amancinane;
- (g) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo losodolophu ndawonye nenkqubo yokuthabatha inxaxheba kweewadi; kunye
- (h) nomasipala osebenzisa inkqubo yolawulo losodolophu ndawonye nenkqubo yokuthabatha inxaxheba kwamabhunga amancinane neewadi”;

(b) kufakwe eli gatya lilandelayo endaweni yegatya 2—

“2. Oomasipala boDidi B

Kweli Phondo kunokusekwa ezi ntlobo zoomasipala boDidi B:

- (a) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo oluhlanganyelweyo;
- (b) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo oluhlanganyelweyo ndawonye nenkqubo yokuthabatha inxaxheba kweewadi;
- (c) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo ngokupheleleyo[, kunye];
- (d) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo ngokupheleleyo ndawonye nenkqubo yokuthabatha inxaxheba kweewadi[,];
- (e) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo losodolophu; kunye
- (f) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo losodolophu ndawonye nenkqubo yokuthabatha inxaxheba kweewadi”;

(c) Kufakwe eli gatya lilandelayo endaweni yegatya 3 —

“3. Oomasipala boDidi C

Kweli Phondo kunokusekwa ezi ntlobo zoomasipala boDidi C—

- (a) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo oluhlanganyelweyo [, kunye];
- (b) umasipala osebenzisa inkqubo yolawulo ngokupheleleyo[,]; kunye
- (c) nomasipala osebenzisa inkqubo yolawulo losodolophu.”

Isihloko esifutshane noqaliso

3. Lo Mthetho kuthiwa nguMthetho weNtshona Koloni wokuMiselwa kweeNtlobo zooMasipala, 2002 kwaye uqalisa ukusebenza ngomhla omiselwe yiNkulumbuso ngompoposho kwiGazethi yePhondo.

IMEMORANDAM ECACISAYO

UMgaqo-siseko weRiphabliki yoMzantsi Afrika 1996 (UMthetho 108 ka 1996) uchaza iindidi zoomasipala o.k.k. udidi A, B no-C kwaye ufuna ukuba umthetho wesizwe uchaze iintlobo zoomasipala kudidi ngalunye. Ukuthobela oko kubhalwe kuMgaqo-siseko umthetho wooRhulumente beeNgingqi: UMthetho wamaSebe ooMasipala, 1998 (UMthetho 117 ka 1998) (mthetho lowo ekuthiwa nguMthetho wamaSebe xa kubhekiswa kuwo emva koku) uchaza iintlobo zoomasipala abanokusekwa. UMgaqo-siseko wesizwe, uMgaqo-siseko wephondo noMthetho wamaSebe uphinde umisele ukuba iPhondo kufuneka liwise umthetho obhekiselele kwiintlobo zoomasipala abanokusekwa phantsi kwezo ndidi zoomasipala bePhondo. Umthetho okhoyo o.k.k. uMthetho weNtshona Koloni wokuMiselwa kweeNtlobo zooMasipala, 2000 (UMthetho 9 ka 2000) kungoku nje uzichaza zonke iintlobo zoomasipala ngaphandle kwenkqubo yolawulo losodolophu. Lo Mthetho uYilwayo, ke ngoko, uyazandisa iintlobo zoomasipala abanokusekwa phantsi kweendidi zoomasipala ukulungiselela inkqubo yolawulo losodolophu. Ngalo Mthetho uYilwayo kulungiselelwa zonke iintlobo zoomasipala abachazwe kuMthetho wamaSebe.

SOUTH AFRICA FIRST –
BUY SOUTH AFRICAN
MANUFACTURED GOODS

SUID-AFRIKA EERSTE –
KOOP SUID-AFRIKAANS
VERVAARDIGDE GOEDERE